

AB-vergadering	11 februari 2026
Agendapunt	5.1 Nazorg hoogwatercalamiteit 2023 en 2024
Motie van	Marloes Jansen BBB
Titel motie	Afwenteling stedelijk gebied
Volgnummer	M2

Constateringen:

Afwenteling van stedelijk water

- Het stedelijk gebied binnen het beheergebied van de Dommel (bijvoorbeeld Tilburg, Eindhoven, Helmond) voert steeds meer overtollig hemelwater (langdurige regenbuien en piekbuien) en afstromend oppervlaktewater af naar beekdalen in het landelijk gebied.
- Deze afvoer leidt tot hogere piekafvoeren en verhoogde waterdruk in beken en sloten, waardoor het landelijke gebied disproportioneel wordt belast.
- Omdat het stedelijk gebied blijft uitbreiden, zal het volume van afgevoerd water in de toekomst waarschijnlijk verder toenemen als er geen actieve maatregelen worden genomen.

Ecologische en landschappelijke impact

- Hogere waterstanden beïnvloeden de ecologie van beekdalen: overstromingen, verzadigde gronden, erosie, aantasting van flora en fauna.
- Landschappelijke waarden en recreatieve functies kunnen hierdoor achteruitgaan.

Impact op landbouw

- Agrarische percelen langs de Dommel hebben te maken met natte gronden, langere droogtijden en beperkingen voor oogst en bewerking.
- Dit vormt een structurele bedreiging voor boerenbedrijven in het buitengebied.

Noodzaak van structurele maatregelen

- Er is een wettelijke basis voor het waterschap om het afwentelen van stedelijk water te beperken.
- Het vasthouden en infiltreren van water in stedelijk gebied, het gebruik van retentiebekkens, groene daken, waterpleinen en andere duurzame stedelijke watermaatregelen zijn noodzakelijk om de druk op het landelijk gebied te beperken.
- Ook de OVV stelt vast dat er te weinig wordt geïnfiltreerd in het stedelijk gebied.

Toelichting:

Een van de uitgangspunten van het WBP5 is: "Elke druppel infiltreert waar die valt".

Waterschap De Dommel is als regionale watersysteembeheerder verantwoordelijk voor een veilig, robuust en duurzaam watersysteem, waarbij het voorkomen van afwenteling van wateropgaven een centraal uitgangspunt vormt. In de praktijk wordt echter een toenemend deel van het overtollige water uit stedelijk gebied afgevoerd naar beekdalen in het landelijk gebied, met structureel hogere piekafvoeren en een toename van de hydraulische belasting van deze beekdalen tot gevolg. Door de verdere uitbreiding van het stedelijk gebied neemt het risico op afwenteling van water naar het landelijk gebied nog verder toe.

In de Omgevingswet en het nationale beleid *water en bodem sturend* is vastgelegd dat wateropgaven zoveel mogelijk moeten worden opgelost op de plek waar zij ontstaan en dat

negatieve effecten niet mogen worden verplaatst naar andere gebieden. Het toestaan of faciliteren van structurele extra waterafvoer vanuit stedelijk gebied naar beekdalen is hiermee moeilijk verenigbaar.

Financiële compensatie of schadevergoeding kan niet worden beschouwd als een afdoende maatregel. Bij Waterschap De Dommel zijn dergelijke vergoedingen vaak van de lange adem, administratief complex en lossen de feitelijke belasting van het watersysteem door extra kubieke meters water niet op.

Een toekomstbestendig en juridisch houdbaar watersysteembeheer vereist daarom dat Waterschap De Dommel niet alleen inzet op financiële compensatie, maar expliciet stuurt op het verminderen van de hoeveelheid water die vanuit stedelijk gebied wordt afgevoerd naar het landelijk gebied, juist in het licht van de voortdurende uitbreiding van stedelijke gebieden binnen het beheergebied.

Verzoekt het DB:

1. **Actief te sturen op beperking van afvoer van stedelijk water** naar beekdalen in het landelijk gebied, door fysieke maatregelen in stedelijk gebied te bevorderen zoals:
 - water vasthouden en infiltreren,
 - toepassing van retentiebekkens, wadi's, groene daken en waterpleinen,
 - andere duurzame stedelijke watermaatregelen die de piekafvoer reduceren.
2. **Naast financiële maatregelen** zoals compensatie en schadevergoeding in te zetten, expliciet te zorgen voor fysieke maatregelen in stedelijk gebied die de feitelijke waterafvoer naar het landelijk gebied beperken, met oog voor de langdurige en complexe uitvoering hiervan.
3. **Bij stedelijke uitbreidingen** in het beheergebied expliciet rekening te houden met de hydraulische effecten op het landelijk gebied, zodat afwenteling van water wordt voorkomen.
4. **Structurele monitoring en rapportage** van de waterafvoer naar beekdalen in het landelijk gebied te realiseren, zodat effecten van stedelijke ontwikkeling en genomen maatregelen aantoonbaar worden gevolgd.
5. **In samenhang met gemeenten en andere partners** te zoeken naar integrale oplossingen waarbij stedelijk waterbeheer en landschapsbeheer hand in hand gaan, in lijn met de Omgevingswet en het principe *water en bodem sturend*.
6. **Het AB uiterlijk in Q3 van 2026 te informeren over de voortgang op de 5 actiepunten om het afwentelen van stedelijk water terug te dringen.**

Namen ondersteuners van de motie:

Albert van Selst, Evert Niemeijer, Mark van de Ven

Handtekening(en) indiener(s)
Fractie(s)

Handtekeningen ondersteuner(s)
Fractie(s)

BBB:
Marloes Jansen
Albert van Selst
Evert Niemeijer
Mark van de Ven